

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(بخش الزامی)

دانش آموزان عزیز به سوالات ۱ تا ۲۳ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید)

الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث

۱	آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» را ترجمه کنید.	۱
۰/۵	باتوجه به آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیازانسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟	۲
۰/۵	با توجه به عبارت قرآنی: «...مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا...» دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند کدام اند؟	۳
۰/۵	آیه شریفه: «وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ...» به کدام معیار تمدن اسلامی پیامبر صلی الله علیه و آله اشاره دارد؟	۴
۰/۵	حدیث امام صادق علیه السلام که می فرماید: «کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند.» طبق کدام سنت الهی است؟	۵
	الف) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او ب) سنت سبقت رحمت بر غضب	
۰/۵	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۰/۵	احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند.	۶
۰/۵	اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بد بینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق مادی افراد ضایع شده است.	۷
۰/۵	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست.	۸
۰/۵	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.	۹

ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

۰/۵	یکی از مهم ترین مصادیق قاعده این است که مانع سلطه رسانه ای بیگانگان بر کشور شویم.	۱۰
۰/۵	مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند، به وابسته اند.	۱۱
۰/۵	انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خدا تنظیم کرده است شخصیتی دارد.	۱۲
۰/۵	در تمدن اسلامی دو جبهه ای که واقعا در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه و جبهه است.	۱۳

د) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۰/۵	توبه چگونه گناهان را به حسنات تبدیل می کند؟	۱۴
۰/۵	چرا، اگر کسی به هرعلتی گناهی انجام داد، نباید گناهش را برای دیگران بیان کند؟	۱۵
۰/۵	عام ترین و فراگیرترین قانون (سنت) خداوند که شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود کدام است؟	۱۶
۰/۵	عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان، چه موقع عین توحید است؟	۱۷
۰/۵	طبق فرموده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است، دو مورد آن را بنویسید.	۱۸
۰/۵	اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت بیرون) برآید، گرفتار چه نوع شرکی شده است؟	۱۹

«ادامه سوالات در صفحه دوم»

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه		رشته: ادبیات و علوم انسانی		نام و نام خانوادگی:		
سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۳		
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir				
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)						نمره
۲۰	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید. الف) از حيله هاى شيطان براى دور كردن انسان از توبه ... (۱) تسويف (۲) پيرايش يا تخليه ب) تاثيرگناه بر وجدان انسان و ايجاد ناراحتى درونى ... (۱) قساوت قلب (۲) از بين بردن آرامش خاطر							۱
۲۱	كدام يك از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ يك مورد اضافى است). الف) يارى جستن از خداوند براى رسيدن به اخلاص ب) تفكر در آيات و نشانه هاى الهى ج) ديدار محبوب حقيقى د) ۱- افزايش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نياز با خدا و كمك خواستن از او ۳- دست يابى به درجاتى از حكمت ۴- دريافت پاداش وصف ناشدنى و) كشف ارتباط							۱/۵
۲۲	الف) " توحيد در خالقيت " ب) " توبه اجتماعى " ح) احكام حكم هر يك از موارد زير را بنويسيد. (واجب - جايز - واجب كفائى - حرام) الف) هرنوع تجارت به نفع رژيم صهيونيستى ب) اجتناب مسئولين و مديران كشور از اشرافى گرى ج) فراهم كردن امكانات ورزشى براى دور شدن مردم از فساد د) شركت در مجالس شادى مانند جشن عروسى و جشن هاى مذهبى و ملى							۰/۵ ۱
۲۳								۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»								

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۴ تا ۳۱
فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۲۴	از شواهد وجود اختیار " تفکر و تصمیم " را شرح دهید.	۱
۲۵	از مراحل تکمیلی توبه " جبران حقوق الهی " را شرح دهید.	۱
۲۶	" سلب توفیق " را به عنوان یکی از آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی انسان، توضیح دهید.	۱
۲۷	در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله چه عواملی سدّ جاهلیت را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت؟	۱
۲۸	از آثار مثبت حوزه علم، " توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت " را توضیح دهید.	۱
۲۹	در حوزه تحکیم پایه های جامعه خود، " تقویت عزت نفس عمومی " را شرح دهید.	۱
۳۰	جهت حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، " ترسیم چهره منطقی و عقلایی دین اسلام " را شرح دهید.	۱
۳۱	بعد از پیامبر صلی الله علیه و آله چه عواملی موجب شد که بار دیگر برخی از رفتار های جاهلی نسبت به زن پدیدار شد؟	۱
۲۴	جمع نمره	۲۴
«درپناه حق، موفق و پیروز باشید.»		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

الف) آیات قرآن و حدیث:		
۱	به درستی که خداوند پروردگار من و پروردگار شماست (۵/۰) پس او را پرستش کنید (عبادت کنید) (۲۵/۰) این است راه راست (مستقیم). (۲۵/۰)	۱
۲	نیاز در وجود و پیدایش (۲۵/۰) نیاز در بقاء (۲۵/۰)	۲
۳	توحید (۲۵/۰) و معاد (۲۵/۰)	۳
۴	درعین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی، تلاش برای رشد و تعالی زندگی دنیوی (۵/۰) درس ۱۰ ص ۱۳۱	۴
۵	الف (۵/۰) درس ۶ ص ۸۰	۵
ب) درستی یا نادرستی گزاره ها: (صحیح / غلط)		
۶	غ (۵/۰) درس ۹ ص ۱۱۳	۶
۷	غ (۵/۰) درس ۸ ص ۱۰۵	۷
۸	ص (۵/۰) درس ۸ ص ۱۰۷	۸
۹	ص (۵/۰) درس ۱۰ ص ۱۲۸	۹
ج) جملات کامل کردنی:		
۱۰	نفی سبیل (۵/۰) درس ۹ ص ۱۱۹	۱۰
۱۱	قضای الهی (۵/۰) درس ۵ ص ۵۹	۱۱
۱۲	ثابت و پایدار (۵/۰) درس ۳ ص ۳۳	۱۲
۱۳	جبهه حق (۲۵/۰) جبهه باطل (۲۵/۰) درس ۱۰ ص ۱۳۰	۱۳
د) پاسخ کوتاه:		
۱۴	اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد. (۵/۰) درس ۸ ص ۱۰۱	۱۴
۱۵	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می رود (۲۵/۰) و انجام گناه امری عادی جلوه می کند. (۲۵/۰) درس ۷ ص ۹۳	۱۵
۱۶	سنت ابتلا (۵/۰) درس ۶ ص ۷۴	۱۶
۱۷	اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. (۵/۰) درس ۲ ص ۲۳	۱۷
۱۸	۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن به گناه ۴- اصرار بر گناه (ذکر دو مورد کافی است هر مورد (۲۵/۰) درس ۷ ص ۹۲	۱۸
۱۹	شرک عملی (۵/۰) درس ۳ ص ۳۳	۱۹
هـ) تشخیص:		
۲۰	الف (۱) (۵/۰) درس ۸ ص ۱۰۳ ب (۲) (۵/۰) درس ۷ ص ۹۴	۲۰
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۲۱	(و) کشف ارتباط: الف) ۲ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۷) ب) ۱ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۶) ج) ۴ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۹) ۱/۵
۲۲	(ز) اصطلاحات: الف) توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، (موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.) (۰/۵) درس ۲ ص ۱۹ ب) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند "توبه اجتماعی" است. (۱) درس ۸ ص ۱۰۵
۲۳	(ح) احکام: الف) حرام (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۲) ب) واجب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۲) ۲ ج) واجب کفایی (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰) د) جایز (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰)
۲۴	بخش انتخابی ۱ هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. (۰/۵) گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم. (۰/۵) درس ۵ ص ۵۶
۲۵	توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. (۰/۵) مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۵
۲۶	وقتی انسان مرتکب گناه می شود، علاوه بر آثار مستقیم گناه توفیقی نیز از او سلب و دری از خیر به روی او بسته می شود. (۰/۵) همین محرومیت چه بسا سرچشمه محرومیت های بعدی می شود، مگر اینکه شخص پس از انجام گناه، قلبا پشیمان شود و با توجه به درگاه الهی باز گردد. (۰/۵) درس ۷ ص ۹۴
۲۷	نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۰/۵) تشویق های دائمی رسول خدا به علم آموزی از طرف دیگر (۰/۵) سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (درس ۱۰ ص ۱۳۲)
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۲۸	علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن به وجود آورد. نفت را از اعماق زمین بیرون بکشد، معادن را استخراج کند، (۰/۵) کوه هارا برای ساختن تونل بشکافد، با سدهای بزرگ آب ها را مهار نماید و قدرت و توانایی خود را به رخ طبیعت بکشد. (۰/۵) درس ۱۲ ص ۱۵۳ و ۱۵۴	۱
۲۹	ملت‌ی که به توانایی خود ایمان و باور دارد و عبارت " ما می توانیم " را، نه صرفاً در لفظ بلکه در " عمل " بیان می کند، قله های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. (۰/۲۵) ایمان و باور به اینکه " ما می توانیم " ، زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه ای برای پیمودن راه و گذر از گردنه های سخت است. (۰/۲۵) آن خود باوری که پیامبر گرامی اسلام در یاران اندک خود به وجود آورد، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند (۰/۲۵) و از همان ابتدا برای آزادی ستم دیدگان جهان و گسترش توحید در تمام دنیا برنامه ریزی نماید. (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۱۶۸	۱
۳۰	میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند، (۰/۲۵) دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. (۰/۲۵) چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. (۰/۲۵) ما باید از همان روش هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبر گرامی اش آموزش داده ، استفاده کنیم و بهره ببریم (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۱۶۹	۱
۳۱	با توسعه سرزمین های اسلامی (۰/۵) و شکل گیری حکومت هایی که دیگر پیامبر و یاران پیامبر را الگوی خود قرار نمی دادند (۰/۵) درس ۱۱ ص ۱۴۱	۱
۲۴	جمع نمره	

قابل توجه همکاران مصحح : چنانچه دانش آموزان در پاسخ سؤالات ، مفهوم مورد نظر را رسانده باشند نمره کامل منظور گردد. (خدا قوت)